

Leja Jurišić en Marko Mandić

Together

ONGETEMDE ZES UUR DURENDE SAMENVATTING VAN EEN UITZINNIGE RELATIE

Gezien op 31 oktober 2021, Spring in Autumn, Stadsschouwburg, Utrecht

***Together* is een uitdaging in tijd, voor twee dansers en hun publiek. Leja Jurišić en Marko Mandić kozen allebei steeds een nummer voor een jaar uit hun leven. Dat leverde een zes uur durende playlist op die de duur van de voorstelling afbakent. Inderdaad, zes uur. Maar die lengte besef je maar ten dele, de samenkomst van Jurišić en Mandić blijft verbazingwekkend spannend. Ongetemd en vleselijk, hilarisch en smerig. De ontwikkelingen zijn eigenlijk onvoorstelbaar en soms in hoge mate absurd, maar de gemoedsbewegingen van een manisch schommelende relatie juist vreselijk herkenbaar.**

Op shuffle schuiven de nummers een voor een voorbij, wat telkens een andere stemming opwekt en zowel hen als ons steeds opnieuw voor een volgende verrassing stelt. Niemand weet precies hoe het verder gaat – het lot van elke relatie. Ook Semira Osmanagić niet, die samen met de twee performers de voorstelling bedacht en live meeschrijft terwijl haar bondige, schrandere opmerkingen en waarnemingen als ondertitels op vier schermen boven de dansvloer verschijnen.

De opstelling begint eenvoudig, we zitten aan vier zijden om het vierkante podium heen. Al vrij snel kruipen Jurišić en Mandić zwetend, ogenschijnlijk de weg kwijt en uitgeput over de grond. Dan moeten we nog ruim vijfenhalf uur. We, want *Together* is niet alleen een voorstelling over het samenzijn tussen beide performers, maar ook over de tijd die het publiek samen met hen doorbrengt. Hoe hou je zes uur de ogen op je gericht? Hoe hou je zes uur je aandacht erbij? Je kunt in- en uitlopen, de vraag is natuurlijk wie dat als eerste durft. Na zevenendertig minuten verlaten de eerste twee de zaal, misschien om even wat te eten.

Eten is er op de podiumvloer in ieder geval in veelvoud, al wordt het maar zelden op de gebruikelijke manier benut: als eten. Alle keukenkastjes en opbergkelders worden leeggetrokken, het halve huishouden komt voorbij. Van ketchup en een afdekzijl, rode wijn en latexverf, tot cacao en bloemen en paprikapoeder. Het resultaat heeft aan één schoonmaakploeg niet genoeg.

Eerst zijn ze vooral met elkaar bezig, langzaam ontstaat er steeds meer context. Als de tijd diepere groeven in hun samenzijn heeft gesneden, wordt hun extatische universum opeens heel herkenbaar: als uitzinnige verliefden lijken ze simpelweg voor niemand anders oog te hebben dan elkaar. Wanneer ze vervolgens meer afstand nemen, vinden ze de ander weer terug in rustiger vaarwater, verzekerd door de muziek, met steeds meer attributen als bagage van een verleden. Om daarna opnieuw in competitie en nijd te verzanden wanneer de bom ontploft als een uiteenspattende watermeloen.

Zulke momenten zijn bij Jurišić en Mandić innemend en lijken gevaarlijk echt. Niet alleen door de losbandigheid, maar eveneens door de ijzingwekkende nauwlettendheid waarmee ze elkaars handelen in de gaten houden. Als Jurišić een scheermesje pakt gaat er een siddering door de zaal, zowel bij ons als bij Mandić, omdat de afloop onzeker lijkt.

Het is alsof we alle stadia van een relatie doormaken. Het is vunzig, seksueel, hongerig. Ze eten elkaar op, trekken elkaars kleren uit, spugen op en in elkaars mond en richting het publiek. Sorry, zegt de blik van Jurišić vlug, met een grijns. We zien beelden van verleiding, onderdanigheid en sensatie. Maar ook van eenzaamheid, rancune en gewelddadige vernedering. Ze houden zich geen moment in. Dit is een zes uur durende samenvatting van twee levens die elkaar ontmoeten, in gevecht en vurige liefde. Maar ook met droefenis, misschien spijt. Als je net uit een relatie komt, is het alsof je je eigen verleden op toneel ziet verbeeld.

Together is een soort duerkunst, een beproeving van uithouding en veerkracht. Maar anders dan bij iemand als Marina Abramović wordt het eigenlijk nooit ongemakkelijk, ook de relatie tussen het tweetal en de rest van de zaal niet. Dreigend is het bijna voortdurend, maar dat gaat gepaard met een absurditeit en vunzigheid waarom uitbundig kan worden gelachen. De grotendeels geïmproviseerde scènes worden aangekleed met humor van geslachtsdelen en veel naakt, in een universum waar David Lynch al zo lang in is verdwaald.

Eigenlijk wil je geen moment missen. En wanneer ik toch echt even mijn benen moet strekken wil ik eigenlijk zeggen: zet hem even op pauze. Maar die onderbreking is juist ook interessant, besef ik, benieuwd naar wat ik straks zal aantreffen. Ik moet het gat met mijn eigen verbeelding overbruggen. Als ik na een halfuur terugkom stap ik midden in een gewelddadige huwelijks crisis die vervolgens wordt gerepareerd met nog meer onbedekte lust.

Mijn vader zei eens dat seks belangrijk is voor een gezonde relatie. Jurišić en Mandić blijven in ieder geval tot het einde in elkaar geïnteresseerd, hun initiële uitzinnigheid verdwijnt nooit. Ik zal niet alles verklappen, maar het zoveelste bewijs rolde buiten door de modder op het natte grasveld voor de schouwburg, naakt, totdat er bijna kinderen van kwamen. En wij erachteraan terwijl het publiek zich vermenigvuldigde met telefoons en ouders die hun kinderen vertelden: gekkigheid.

Foto: Matija Lukic